

ESGLESIA

DE

MENORCA

Butlletí oficial del Bisbat

Núm. 13 – DESEMBRE - 1981

SUMARI

SANTA SEU Pàg. 447

Comunicado de Prensa sobre la XV Jornada Mundial de la Paz

Carta dagraïment del Sant Pare al Bisbe

DOCUMENTS DEL BISBE pàg. 449

La Pau de Nadal

Carta amb motiu del "Dia de la Catequesi"

SES CATEQUESIS DEL BISBE:

L'Encíclica sobre el treball humà (I), (II) i (III).

Els pressupostos

EPISCOPAT ESPANYOL pàg. 457

Carta de los obispos con motivo del Año Internacional del Minusválido

CONSELL PRESBITERAL pàg. 466

Sessió del mes d'octubre

SECRETARIAT DE CATEQUESI pàg. 468

Declaracions de Francesc Triay, Delegado Diocesano

INFORMACIO DIOCESANA pàg. 473

Activitats del Bisbe

Collecta a favor d'Andalusia

Carta del Obispo de Málaga al MUEC

Index de matèries de l'any 1981

COMUNICADO DE PRENSA SOBRE LA XV JORNADA MUNDIAL DE LA PAZ

El Santo Padre Juan Pablo II ha elegido para la XV Jornada Mundial de la Paz (1 de enero de 1982) el tema:

"La paz, don de Dios"

Esta elección está en una línea de continuidad con los temas de las precedentes jornadas mundiales y se encuadra en el contexto de los viajes del Papa y de los diversos discursos en los que él mismo ha expuesto múltiples aspectos de la paz.

El tema trata de subrayar la intervención de Dios en la vida de los hombres. "Si Yavé no edifica la casa, en vano trabajan los que la construyen. Si no guarda Yavé la ciudad, en vano vigilan sus centinelas" (*Sal*, 127, 1). Esta óptica pone en evidencia que solo a la luz de los principios religiosos y de los postulados de la trascendencia el hombre puede llegar a la plena comprensión de sí mismo y del prójimo y establecer aquella solidaridad común, capaz de crear el ordenado progreso de la sociedad humana, a través de unas relaciones de convivencia en la verdad, en la justicia, en el amor y en la libertad. La contribución específica de la religión en general y de la Iglesia en particular a la causa de la paz es, bajo este aspecto, sumamente válido e iluminador. Cualquier otra visión del mundo y de los problemas de la paz, que olvide o niegue la orientación del hombre hacia las realidades eternas, no podrá jamás ofrecer a las naciones bases sólidas para una paz segura y verdaderamente duradera.

A una humanidad marcada por el odio, la injusticia, las guerras y el terrorismo fraticida, la religión recuerda en efecto que Dios ha creado a todos los hombres como hermanos de igual naturaleza y dignidad. A los cristianos la Iglesia recuerda además que “la paz sobre la tierra, nacida del amor al prójimo, es imagen y efecto de la paz de Cristo, que procede de Dios Padre. En efecto, el propio Hijo encarnado, Príncipe de la paz, ha reconciliado con Dios a todos los hombres por medio de su cruz, y, reconstituyendo en un solo pueblo... la unidad del género humano, ha dado muerte al odio en su propia carne y, después del triunfo de la resurrección, ha infundido el Espíritu de amor en el corazón de los hombres” (**Gaudium et Spes**, n. 78).

Superar las actuales dificultades entre los pueblos a través de la apertura a Dios, en una visión unitaria del mundo que parta de él y finalice en él, es el camino que responde cada vez más a las exigencias del espíritu humano que busca con afán soluciones válidas a los problemas de la paz en el mundo.

La paz, don de Dios porque es “fruto del espíritu” (cfr. **Gál**, 5,22), debe ser deseada, implorada, querida —y, en consecuencia, merecida— por cada pueblo y cada persona.

El tema ofrece también la ocasión de subrayar las relaciones y las convergencias entre las grandes religiones, unidas por la fe en Dios, base para una acción común en favor de la paz, y de confrontar, en lo referente a su promoción entre las Naciones, la posición de aquellos, que teórica o prácticamente niegan la libertad religiosa, con la de cuantos ven por el contrario en esta libertad la condición primaria para una acción eficaz en favor de la paz verdadera.

CARTA D'AGRAÏMENT DEL SANT PARE AL BISBE

Excelencia:

Por medio de un delicado mensaje ha querido Usted manifestar al Santo Padre, en nombre también de todos los miembros de esa Iglesia diocesana, sentimientos de adhesión ferviente, acompañados de oraciones, en el tercer aniversario del comienzo de su Pontificado.

Muy gustosamente les transmito con la presente la expresión del vivo aprecio y reconocimiento de Su Santidad por esta prueba de filial cercanía en el recuerdo y sobre todo en la plegaria. También él pide al Señor que derrame sobre esa comunidad eclesial abundantes gracias divinas que la corroboren en su compromiso de fiel testimonio cristiano. Con estos deseos les imparte su especial Bendición.

Créame suyo devotísimo en Cristo

A. Card. Casaroli

Secretario de Estado

DOCUMENTS DEL BISBE

La pau de Nadal

Un primer Nadal, humil i silenciós. Han d'esbotzar l'alegria, uns àngels. Han de fer de poble uns pocs pastors de l'encontrada.

Després, tot un munt de Nadals, sorollosos de cants i d'alegries. I, per molts, potser res més?

I de la seva Bona Nova què en feim?

Nadal és més que cançons i torrons.

Nadal és fer "noves totes les coses".

Nadal és acceptar, amb Crist, la seva pobresa.

Nadal és obrir-se a la "seva" Pau: "Pau als homes que estima el Senyor"

La felicitació va per aquí.

Bon Nadal!

Vos beneeix en aquesta pau,
el vostre bisbe,

Desembre del 1981

CARTA AMB MOTIU DEL “DIA DE LA CATEQUESI”

La Catequesi, obra de tots

Estimats germans,

El Secretariat diocesà de Catequesi ha promogut pel proper diumenge, dia 22 de novembre, solemnitat de Crist Rei, la celebració del Dia de la Catequesi.

És una jornada que de fa estona la Santa Seu havia ordenat de celebrar, amb la finalitat de potenciar aquesta tasca pastoral que l'Església té obligació de fer per a tots els seus fills cristians.

I, certament, va bé de recordar i de celebrar, amb més relleu, aquest dia de la catequesi, per tenir present tots els altres dies de l'any en els quals, calladament però eficaçment, es va fent aquesta feina delicada d'adoctrinar i de formar els membres de la nostra Església, des dels fillets fins als adults.

La Catequesi és una obra de tots. D'una manera o d'una altra, tots hi hem de col.laborar. Gràcies a Déu, podem parlar, almanco pel que fa a la nostra diòcesi i també a tantíssimes d'altres d'Espanya, de l'augment i del progrés que, aquests darrers anys va obtenint la Catequesi. Me pens que, a pesar dels defectes i de les dificultats que té i presenta, és digne de considerar i de discernir atentament tot aquest moviment catequètic dels nostres dies. I de considerar-lo i discernir-lo amb esperit, crític, si voleu, però sobretot amb esperit d'una prospectiva eclesial, preguntant-nos: on ens vol menar, per quins camins ens guia ara l'Esperit de Déu?

Mirau què diu el Papa Joan Pau II en la seva Exhortació apostòlica sobre la Catequesi: “És necessari que el desig profund de comprendre millor l'acció de l'Esperit i d'entregar-se més a Ell —ja que vivim en l'Església un moment privilegiat de l'Esperit— provoqui un despertar catequètic. En efecte, la renovació en l'Esperit serà autèntica i tindrà una vertadera fecunditat en l'Església si condueix el major nombre possible de feys, en la seva vida quotidiana, a un esforç humil, pacient i perseverant per conèixer sempre millor el misteri de Crist i donar testimoni d'Ell”.

Celebrau, idò, aquest Dia amb tota il.lusió, principalment vosaltres, estimats catequistes, amb tots els vostres catequizands, i que aquest Esperit del Pare i del Fill davalli sobre l'Església catequitzadora i la renovi en el seu dinamisme catequètic.

Amb la meva benedicció,

Ciutadella, 5 de novembre del 1981

† Antoni, bisbe

SES CATEQUESIS DEL BISBE

L'Encíclica sobre el treball humà (I)

Ja fa un mes llarg que el Papa Joan Pau II va fer pública la seva Carta Encíclica sobre el treball humà, titulada "Laborem exercens". Avui vos ne vull dir qualche cosa.

És ja la tercera encíclica que publica Joan Pau II i té correlació amb les altres dues anteriors, de les quals, si ho recordau, també vos ne vaig fer un petit comentari-explicació. Aquesta encíclica vol commemorar els 90 anys d'una altra que va escriure el papa Lleó XIII, amb el nom tan conegut de "Rerum Novarum". Es mou, idò, com aquella, en el camp social, més exactament en el món del treball. I és una continuació i una posada al dia de l'atenció que al llarg d'aquests 90 anys ha dedicat l'Església a açò que anomenam la "qüestió social", o sigui, el conjunt de problemes socials que afecten la societat i l'individu, com és ara la injustícia del repartiment de les riqueses, la situació dels obrers, o proletariat, la lluita de classes, etc.

Només havent dit açò, ja podeu veure tots que el tema d'aquesta encíclica es fica dins dels camps de l'economia i de la política. Són uns camps o unes matèries que el Concili Vaticà II, molt assenyadament ha considerat autònoms, el que ell en diu l'autonomia de lo temporal, l'autonomia de les realitats terrenes que vol dir que "les coses criades i la mateixa societat tenen i es donen lleis i valors propis que l'home ha de descobrir, emprar i ordenar poc a poc".

Per açò, el Papa ens diu en l'encíclica: "No correspon a l'Església d'analitzar científicament les possibles conseqüències dels canvis en la convivència humana. Però l'Església considera un deure seu recordar sempre la dignitat i els drets dels homes del treball, denunciar les situacions en les quals aquests drets són violats i contribuir a orientar aquests canvis perquè es realitzi un autèntic progrés de l'home i de la societat".

La tesi, idò, que el Papa vol demostrar i desenrotillar en aquesta encíclica és molt clara. És un ensenyament cristià sobre el treball humà, com a "una dimensió fonamental de l'existència de l'home a la terra". I ens ho diu amb paraules exactes: "Si en el present document tornam de nou sobre aquest problema de la moderna qüestió social, és per posar de relleu que el treball humà és una clau, qui sap si la clau essencial de tota la qüestió social, si procuram veure-la vertaderament des del punt de vista del bé de l'home".

Tot açò ho centrarà, després, el Papa no solament , tal com diu Ell, en una convicció de la intel.ligència, per quan totes les ciències dedicades a l'estudi de l'home semblen testimoniar d'una manera irrefutable aquesta realitat, sinó també en una convicció de fe, partint, d'una manera insistent i repetitiva en tota l'encíclica, del text del primer llibre de la bíblia, el Gènesi, on llegim: Sigueu fecunds, multiplicau-vos i ompliu la terra, sotmeteu-la, dominau-la. Tot perquè “la solució ha de cercar-se en la direcció de fer la vida humana més humana”.

El desenrotllament de tota aquesta ensenyança pontifícia, certament és llarg. Els principals capítols de què consta són: el treball i l'home, amb la distinció nova de treball en sentit objectiu i treball en sentit subjectiu, amb la sentència apodíptica: No és l'home per al treball, sinó el treball per a l'home. Un altre capítol es titula Conflicte entre treball i capital en la fase històrica present, on senyala la prioritat del treball sobre el capital —el treball és la causa eficient, el capital la causa instrumental— i estudia les postures del capitalisme i del col.lectivisme. Després parla dels drets dels treballadors, capítol on explica també el concepte nou d'empresari directe i indirecte i finalment, en un altre apartat, indica els elements per a una espiritualitat del treball, com a cosa o missió més particular de l'església.

Molt resumit vos he manifestat tot açò. Convé llegir aquesta encíclica. Fer-ne més d'una lectura i aprofundir en el seu estudi. Pens que qualche altra vegada tornaré a parlar-vos d'ella, particularitzant alguns dels seus punts que hi desenrotlla el Papa.

Mentrestant, demanem que sigui profitosa i doni fruits a tots nivells, per aconseguir una societat més humana, una germanor més viscuda entre tots.

L'Encíclica sobre el treball humà (II)

L'home, subjecte del treball.

Com vos deia el divendres passat, el Papa Joan Pau II centra la seva Encíclica sobre el treball humà, entre altres principis, en la consideració que el treball és una clau, potser una clau essencial, de tota la solució de la qüestió social. I açò perquè el treball és l'home. O, al revés, l'home és el treball. Poden semblar atrevides i potser no prou exactes aquestes afirmacions que acab de fer.

Però, i d'açò és del què vull parlar avui, el Papa, en el capítol titulat “El treball i l'home”, ens fa una distinció que dóna peu per a dir açò que acab d'affirmar. Convé també subratllar aquesta distinció perquè és

en certa manera, una locució, una idea, nova dintre de la temàtica cristiana d'aquestes matèries. Em referesc a la divisió que del treball fa el Papa entre treball en sentit objectiu i treball en sentit subjectiu.

En la seva dimensió objectiva el treball, certament, no és l'home. Sinó aquells mitjans i aquells instruments que l'home empra per a dominar la terra i transformar-la, segons el precepte rebut del seu Creador. "L'home domina la terra, diu el Papa, ja pel fet que domestica els animals, els cria, i en treu l'aliment i el vestit necessaris i pel fet que pot extreure de la terra i dels mars diversos recursos naturals".

Amb l'agricultura, amb la indústria i amb els serveis, els tres sectors del treball humà, l'home fa la seva feina creadora i va transformant i sotmetent tot amb un desenrotllament gradual i continu de la ciència i de la tècnica, que són també fruit d'aquest treball que fa l'home.

Punt, però, més interessant és la consideració del treball en la seva dimensió subjectiva. És l'home. L'home considerat com a subjecte del treball. "Com a persona, l'home és el subjecte del treball". I és, per açò, el primer i principal valor a considerar i a tenir en compte.

Me pens que per explicar millor tot açò, i per donar-me a entendre en aquesta vulgarització de l'encíclica, aquí anirà millor que vos senyali i vos posi, sense més explicacions, algunes frases que poden ésser com el codi, els principis en què ha de basar-se tota la pràctica i la realitat de l'home en el seu treball. Són punts de l'encíclica que s'han de remarcar i tenir presents.

Diria, entre altres que hi ha, aquests:

- El valor del treball humà no és en primer lloc el tipus de treball que es fa, sinó el fet que el qui l'executa és una persona.
- El treball està en funció de l'home i no l'home en funció del treball.
- L'home no ha de ser considerat com un instrument de producció, sinó que hauria de ser tractat com a subjecte eficient i el seu verdader artífex i creador.
- La finalitat del treball —encara que sigui el treball més corrent, més monòton i fins i tot el que més margina— és sempre l'home mateix.
- El treball humà té un valor ètic el qual està vinculat completamente i directament al fet que el qui el duu a terme és una persona, un subjecte conscient i lliure.
- S'ha de reconèixer, idò, la preeminència del significat subjectiu del treball, l'home, sobre el significat objectiu, la màquina, la tècnica, la ciència.

No vull allargar-me més. El resum de tot el que he dit podria ser que s'ha d'evitar una inversió de valors, que massa vegades es dóna. Perquè l'home és considerat com un instrument de la producció; d'alguna manera se'l considera a la par de tot el complexe dels mitjans materials de producció, com un instrument, i no, segons la vertadera dignitat del seu treball, com a subjecte i fi de tot el procés productiu.

Continuaré, si Déu vol, un altre dia per anar resseguint les paraules del Papa en aquesta Encíclica. Doctrina social de l'església que hem de tenir present per a les nostres actuacions en el camp de la vida social.

L'Encíclica sobre el treball humà (i III)

En aquesta tercera i ja darrera catequesi que vos faig de l'encíclica del Papa sobre el treball humà, he de limitar-me a dir qualche cosa sobre el darrer capítol. He hagut de deixar molta cosa important, per exemple, les diverses ideologies per resoldre aquest problema de la qüestió social, on està emmarcat el treball humà, els drets dels treballadors, la prioritat del treball sobre el capital, etc. etc. sobre les quals potser un altre dia tornaré.

Ara acab sobre açò, perquè només volia fer-vos un resum en una mirada general sobre l'encíclica. Són tants i tants els temes i els punts, que m'ocuparien massa temps, que també necessit per a altres qüestions.

Dit açò, vos faig un resum del darrer capítol de l'encíclica, que parla sobre l'espiritualitat del treball i que el Papa justifica així: "Si l'Església considera com un deure seu pronunciar-se sobre el treball des del punt de vista del seu valor humà i de l'ordre moral en el qual s'encaixa i hi reconeix una tasca específica important en el servei que fa al missatge evangèlic complet, també hi veu un deure seu particular en la formació d'una espiritualitat del treball que ajudi a tots els homes a atracar-se a través del treball al Déu Creador i Redemptor". És, com veieu un tema més adient per les meves catequesis.

L'encíclica ha de ser un bon testimoni de la fe i de l'esperança cristianes per a tots els homes de bona voluntat. És tot el món que té necessitat del missatge que predica l'Església i aquesta té el deure de fer-ho, primer pels seus membres, però també per a la formació moral de tots els homes, als quals ha de dur la Bona Nova de Jesús.

En aquest darrer capítol el Papa sintetitza el que en diu l'espiritualitat del treball. Comença argumentant-ho amb una cita del Concili Vaticà II: "Hi ha una cosa certa per als creients: l'activitat humana indi-

vidual i col·lectiva o el conjunt ingest d'esforços realitzats per l'home al llarg dels segles per aconseguir millors condicions de vida, respon a la voluntat de Déu".

I els punts que el Papa hi declara són aquests:

- L'home, creat a imatge de Déu, participa en l'obra del Creador, per mitjà del seu treball.
- Es necessari aconseguir que els cristians, en comptes de pensar que les conquestes de l'home s'oposen al poder de Déu, estiguin persuadits que les victòries de l'home sobre la naturalesa són signes de la grandesa de Déu i conseqüència del seu designi.
- Amb el seu treball l'home compleix l'obra del Creador, serveix el bé dels seus germans i contribueix d'una manera personal al compliment dels designis de Déu en la història.
- Totes les activitats humanes han d'ésser de tal manera i estar d'acord amb els designis de Déu, que permetin a l'home, com a individu i membre de la societat, de cultivar i realitzar íntegrament la seva vocació.

I finalment, aquesta: L'espera d'una terra nova i d'un cel nou no poden amortiguar, sinó més prest reavivar la preocupació de perfecciónar aquesta terra on ara vivim, on creix el cos de la nova família humana. Per açò, encara que s'hagi de distingir amb molta cura progrés temporal i creixement del regne de Crist, no obstant, aquest progrés temporal interessa moltíssim al regne de Déu, perquè pot contribuir a ordenar millor la societat humana.

I acab. Recordau que el nucli d'on treu el Papa diria casi bé tota la força de la seva argumentació són aquelles paraules del Gènesi: Sotmeteu la terra, dominau-la. El mal és que massa vegades hem entès aquesta paraula terra, com a "terra i tot el què hi habita", incloent l'home, les altres persones, en aquest mot, volent dominar i sotmetre un home a un altre home. Vull dir que el nostre egoisme i tot açò de mal que ha deixat el pecat en nosaltres fa que sigui tan difícil de que la pau i la justícia regnin en el nostre món. Al fons de tot, és la persona qui ha de convertir-se i ser germà pels germans.

2.— Sus problemas son muchos y graves.

Han de vivir en ciudades, viviendas, colegios, edificios públicos, iglesias, etc., cuyo diseño y construcción se han realizado, generalmente, a espaldas de sus necesidades. Los transportes y medios de comunicación no les permiten ni siquiera en cuenta.

Els pressupostos

Si aquests dies heu vist la televisió, llegit els diaris i escoltat les ràdios, vos haureu entemut que tot anava de pressupostos al Congrés dels Diputats. Xifres i més xifres, discussions i més discussions i bilions

i bilions, amb b de Balears i no M de Maó. Un ja es perd amb tants i tants de zeros.

Per la meva part, i per acabar-ho d'arranjar, estic assistint aquesta setmana a l'Assemblea Plenària de l'Episcopat espanyol, a Madrid, i també bona part de la feina l'esteim fent sobre els pressupostos de l'Església per a l'any que ve. I nombres i més nombres, però sense cap b de bilió. I supòs que moltes de les empreses de la nostra illa també estan preparant els seus pressupostos i molts de vosaltres, també en fareu per acabar el mes i pensant ja en les pròximes festes de Nadal, Reis...

Diumenge vinent és el primer diumenge de l'any litúrgic. Comencam el temps que en deim temps d'avent, que serveix per a preparar el naixement de Nostre Senyor Jesucrist, al portal de Betlem. I aquests pressupostos, units amb aquesta idea del començament de l'avent, m'haduit a considerar açò que vos vull dir: I ja feim pressupostos, no per l'any que ve, sinó per l'altra vida que vindrà?

Me pens que és interessant per a tots els cristians de pensar qualche vegada en açò i asseure'ns per a fer comptabilitat i veure com esteim d'entrades i sortides. No sé, potser un Estat es pot permetre el luxe de fer pressupostos amb déficit, perquè sap que un altre any el podrà convertir en superàvit o almanco hi confia. Però nosaltres, els que creim en l'altra vida, quan ens arribi el moment decisiu, no podrem tenir aquest luxe, si les sortides han estat més grosses que les entrades.

El cristian hauria d'ésser l'home més desvetlat que existeix i tenir així sempre els pressupostos i els comptes ben clars i nets. En l'evangeli d'aquest primer diumenge d'avent se'ns dirà: "Estigueu atents, vetlau. No sabeu quan vindrà el temps decisiu. L'home que se'n va a terres illyyanes; sortint de casa deixa els seus criats responsables de les tasques que confia a cadascun i al porter li recomana que vetli". I vetlar no vol dir esperar passivament la salvació, sinó obrar activament amb aquell esforç que posam per a guanyar-nos el pa de cada dia.

Vetlau, idò, i ajustau bé els pressupostos. Si quedau en déficit, que sigui poc, no de bilions o milions, amb b de Balears o M de Maó. Feis com el porter de la paràbola de l'evangeli: complir les disposicions del Senyor, vetlar i estar a punt per quan arribi.

En aquest darrer capítol el Papa sintetitza el que en diu l'espiritualitat del testament ecclésial: figura, oríxent, alatzà, pessatge, d'esperit i de voluntat. Es tot el món que té necessitat del missatge que predica l'Església i aquesta té el deure de fer-ho, primer, pels seus membres, però també per a la formació moral de tots els homes, als quals ha de donar la Nova de Jesús.

EPISCOPAT ESPANYOL

CARTA DE LOS OBISPOS DE LA COMISION EPISCOPAL DE PASTORAL CON MOTIVO DEL AÑO INTERNACIONAL DEL MINUSVALIDO

El año 1981 ha sido declarado por las Naciones Unidas Año Internacional del Minusválido. El Papa Juan Pablo II ya aludió a este importante acontecimiento, en su mensaje de la Jornada Mundial de la Paz del 1 de enero pasado; y, más tarde, el 4 de marzo, la Santa Sede publicaba otro iluminador documento al respecto.

Ahora, los Obispos de la Comisión de Pastoral, encargados por los demás Obispos de España del servicio a la acción eclesial en este campo concreto, queremos dirigirnos a todas las Comunidades de las Iglesias españolas, para invitarlas a considerar cuidadosamente y a compartir la vida, los problemas y las esperanzas, las limitaciones y los valores de los minusválidos. Deseamos que su voz se escuche en nuestra Iglesia y que la presencia de Aquél que vino a "anunciar la Buena Noticia a los pobres y la liberación a los oprimidos" (Lc. 4,18) se manifieste en nuestro compromiso en favor de quienes sufren alguna disminución.

I. Una situación que nos interpela

1.— Hay en España un gran número de personas que sufren algún tipo de minusvalía. Las estadísticas nos hablan de 683.300 minusválidos físicos, 259.900 minusválidos psíquicos, 59.600 invidentes, 61.400 sordomudos y 49.700 paralíticos cerebrales. Algo más del 3 por ciento de la población española.

2.— Sus problemas son muchos y graves.

Han de vivir en ciudades, viviendas, colegios, edificios públicos, iglesias, etc. cuyo diseño y construcción se han realizado, generalmente, a espaldas de sus necesidades. Tampoco los transportes y medios de comunicación los tienen, normalmente, en cuenta.

Estas barreras arquitectónicas y otras de tipo social, cultural y económico, frecuentemente mucho más difíciles de salvar, han impedi-

do a muchos de ellos el acceso a la Enseñanza General Básica, a la Formación Profesional, a la Enseñanza Especializada y a las Aulas de nivelación y ayuda. Haciéndoles, así, prácticamente imposible su integración en la sociedad.

En su inmensa mayoría, no disponiendo de un trabajo mínimamente adecuado a sus circunstancias, han de vivir a expensas de su familia con una irrisoria ayuda de 3.000 ptas. de la Seguridad Social o 5.000 de la Beneficencia.

La absoluta insuficiencia de centros de reeducación, de residencias adecuadas, de prestaciones económicas y de eficaz acogida en el mundo social-laboral, convierte su incierto porvenir en una fuente amarga de angustia y sufrimiento para ellos mismos y para sus padres y familiares.

Tal situación debe interpelar enérgicamente a nuestras conciencias: los minusválidos tienen derecho no sólo a toda nuestra comprensión, sino, sobre todo, a nuestra más decidida ayuda para que, superando tantas soledades, impotencias y frustraciones, adquieran la seguridad de poder afrontar la vida dignamente y por sí mismos.

3.— Pero en el marco de esta situación dramática advertimos, también, realidades que son motivo de aliento y esperanza.

La capacidad de lucha y superación de muchos minusválidos, su fortaleza de ánimo, su compromiso y su entrega al servicio de los demás son un testimonio admirable de que su valor no es minusválido y de que es posible vivir en plenitud a pesar de las propias limitaciones y de la marginación impuesta por un mundo olvidado de los valores más profundos de la persona.

Es también motivo de esperanza la lenta pero progresiva sensibilización de nuestra sociedad ante la minusvalía que, aunque poco a poco, empieza a dar sus primeros frutos.

Asimismo, es alentador el testimonio de tantos grupos y personas creyentes y no creyentes y de tantas comunidades cristianas, asociaciones, congregaciones religiosas y personas particulares que, movidas por su fe, dan su vida al servicio de los minusválidos, proclamando, de este modo, el valor y la dignidad de la persona humana en sí misma, antes y por encima de cualesquiera otras circunstancias de la vida.

Estas constataciones constituyen, también, una llamada a la más urgente y esforzada colaboración en favor de los minusválidos.

II. Jesús y los minusválidos.

4.— El rasgo más característico de la vida y la doctrina de Jesucristo en su radical preferencia por los pobres y desvalidos, los enfermos y

todos los marginados. No sólo los acoge, sino que va a su encuentro. (Mt. 9, 18-19; Mc. 7,13). Se commueve y sufre con ellos y, al anunciarles la salvación, los libera, curándolos, infundiéndoles nueva confianza en la vida y devolviéndolos a la convivencia social.

Cuando Jesús asegura que éstas son las señales de la llegada del Reino de Dios, está diciéndonos que la lucha decidida y continuada contra el olvido y la marginación de quienes tienen menos posibilidades es condición inexcusable para la construcción de su Reino.

5.— Para Jesús la enfermedad y la minusvalía no son un castigo de Dios: “Ni éste pecó ni sus padres”, dice refiriéndose al ciego de nacimiento. (Jn. 9,3). Tampoco son prueba de la predilección del Padre. Por la enfermedad, el dolor o la minusvalía, el ser humano no es maldito ni privilegiado. Podrá serlo, según la actitud y el comportamiento que adopte ante esta realidad.

Para Jesús la enfermedad y la minusvalía son un mal y, por ello, las combate: “Recorría toda Galilea proclamando la Buena Noticia del Reino y curando todo achaque y enfermedad del pueblo”. (Mt. 4,23), “Id a contarle a Juan lo que habéis visto y oído: los ciegos ven, los cojos andan, los leprosos quedan limpios y los sordos oyen”. (Lc. 7,22).

Para Jesús la solidaridad concreta y efectiva con los minusválidos y los marginados, forma parte de la misión de la Iglesia y es la piedra de toque para distinguir a sus verdaderos discípulos. (Mt. 10,8; 25,35-40).

6.— Jesucristo, semejante en todo a nosotros, sintió también en su propia carne la herida del sufrimiento. Lo afrontó. Buscó liberarse de él: “Pase de mí este cáliz” (Mt. 26,39). Pero lo aceptó y asumió: “No se haga mi voluntad sino la tuya”. (Mt. 26,39). En él y desde él se mantuvo fiel y en comunión con el Padre y mostró su amor incondicional a los hombres hasta la muerte: “No hay mayor amor que dar la vida por los amigos” (Jn. 15,14). Por eso el Padre le resucitó. Jesús no dio, pues, una explicación al dolor, pero lo llenó de sentido, aceptándolo y acompañando el dolor de toda la humanidad con el suyo.

III. La voz y la actitud de la Iglesia ante los minusválidos.

7.— La Iglesia, si pretende mantenerse fiel al mandato de Jesucristo y seguir su ejemplo, ha de considerar la atención a los enfermos y minusválidos como uno de sus primeros deberes. En general, así lo ha ido haciendo a lo largo de su historia con esfuerzo y generosidad, supliendo en infinitas ocasiones los servicios sociales insuficientes o inexistentes en la sociedad de cada momento.

Ahora, sin embargo, no puede quedar anclada en los antiguos planteamientos y fórmulas de actuación en esta materia, sino que debe afrontar los tiempos nuevos con realismo e imaginación para dar la respuesta adecuada a la problemática de los minusválidos.

La Santa Sede, en el mensaje sobre el Año Internacional de los minusválidos (4.3.81), señala los principales criterios de actuación a este propósito.

8.— Los Obispos de la Comisión de Pastoral los ofrecemos ahora a la sociedad y a la Iglesia Española, sintetizados y adecuados a nuestras peculiares circunstancias.

Quisiéramos recordar algunas carencias y presentar algunos interrogantes y sugerencias que desearíamos que se acogieran, se profundizaran y se asumieran en toda su importancia:

— Por los responsables del gobierno y la ordenación de la convivencia en la sociedad civil; porque, dichas desde la perspectiva del Evangelio y la doctrina de la Iglesia, reclaman, de nuevo, toda la atención debida a los valores de la persona y del bien común y expresan el sentir de los millones de españoles que nos confesamos católicos.

— Por los responsables, a todos los niveles, del gobierno y la animación de la vida de la Iglesia; porque la Iglesia de Jesucristo viene obligada a dar un ejemplo testimonial eficaz de cómo debe afrontarse esta cuestión, con realismo, justicia, amor y la necesaria eficacia.

— Por todos los hombres de buena voluntad y todas las instituciones preocupadas por el bien social, en sus diversos ámbitos; porque en este asunto nos jugamos el ser mismo y la dignidad de nuestra civilización, como bien dice el mensaje pontificio antes citado (núm. 3): “Reconociendo y promoviendo su dignidad y sus derechos (de los minusválidos) reconocemos y promovemos nuestra misma dignidad y nuestros mismos derechos”.

EN LA SOCIEDAD CIVIL

9.— Prevención de las posibles disminuciones

Es urgente ampliar, profundizar y potenciar las investigaciones científicas en la materia tendentes a vencer las causas de las diversas minusvalías. Sería necesario, incluso, un esfuerzo generalizado por mejorar el grado de salud psíquica de nuestra sociedad, como una de las medidas preventivas tal vez más eficaces, así como un redoblado empeño por disminuir los accidentes laborales y de tráfico, cauce de tantísimas minusvalías físicas. Pero cuando una disminución se presenta como irremediable e irreversible, nunca se podrá combatir por la eliminación

de la vida del ser mismo que la sufre, aún cuando se encuentre en estado de gestación. La supresión de un feto humano, por el pretendido bien del individuo o de su familia, cuando se prevén malformaciones o deficiencias, supone un seudo-humanismo que compromete el orden ético de los valores objetivos, porque pisotea el derecho fundamental e inalienable de todo ser humano a la vida.

10.— Entorno familiar del minusválido

La Declaración de la NN. UU. sobre los Derechos de la persona minusválida dice textualmente que las "personas disminuidas tienen el derecho a vivir con sus familias o en su ambiente familiar" (núm. 9). Tendríamos que subrayar, enérgicamente, esta afirmación. Para convertir ese derecho en una realidad, sería imprescindible que las familias de los minusválidos fueran acompañadas y ayudadas técnicamente y moralmente desde el momento mismo del diagnóstico y después, de manera habitual; que se les atendiera económicamente, valorando con justicia toda la sobrecarga que la debida atención a un minusválido supone, en cada caso, para el presupuesto familiar; que en caso de internamiento, se prestara una particular atención, tanto al contacto y la presencia de los familiares en el centro, como a las dimensiones y el clima mismo, que siempre ha de tender a imitar, en todo lo posible, el modelo familiar.

11.— Acogida e integración en la sociedad.

La sociedad tiene el deber de agotar todos los medios para promover el crecimiento humano y la real inserción social de los minusválidos.

Conviene apuntar algunos grandes capítulos que obligadamente se han de tener presentes a este respecto:

— El dispositivo educacional de un país se ha de poner al servicio de las personas minusválidas con particular cuidado y esfuerzo, tanto en lo que se refiere a la enseñanza en todos sus grados y ramas, como en lo que se refiere a otros campos no menos importantes de la educación, como puede ser un acompañamiento psicológico sano y respetuoso, y la posible integración en el deporte o en las manifestaciones culturales y expansivas de todo tipo.

— Del mismo modo, se ha de lograr una suficiente y digna integración de la persona minusválida en los ámbitos laborales y productivos de la sociedad, acudiendo a todos los procedimientos de educación o

reeducación necesarios y a la remoción, hasta donde sea verdaderamente posible, de los obstáculos que su concreta disminución puede producir.

— Especial mención merece la urgente eliminación de las llamadas "**barreras arquitectónicas y funcionales**", tanto más indignantes cuanto más fácilmente se advierte la facilidad con que podrían ser abatidas, si de verdad se quisiera.

— Por último, es necesario notar, también, cómo la sociedad ha de reconocer efectivamente todos los **derechos cívicos** de las personas minusválidas, haciendo realmente posible su ejercicio y ha de ayudar también a estas personas a sentirse sujetos de **deberes** hacia la sociedad que necesita de ellos y que les ofrece los medios suficientes para que puedan cumplirlos.

12.— Respaldo legal y administrativo.

Por último, es imprescindible reclamar la atención de la sociedad sobre la importancia y la urgencia de contar con un estatuto legal de la persona minusválida, moderno, elaborado con la intervención de los mismos minusválidos, sus familias y quienes más se dedican a su servicio o colaboran con ellos, y suficientemente desarrollado en disposiciones concretas y de aplicación práctica.

Este "cuerpo" de disposiciones legales y administrativas, tendría que contemplar tres grandes objetivos:

— Definir y salvaguardar los derechos de las personas minusválidas e instrumentar los medios necesarios para su real ejercicio.

— Promover eficazmente el crecimiento de las actitudes correctas ante las personas minusválidas, en todos los campos y niveles del cuerpo social.

— Respaldar efectivamente todos los servicios profesionales al mundo de las disminuciones: investigación, medicina, psico-pedagogía, enseñanza, rehabilitación, profesionalización, et., etc.

AL INTERIOR DE LA IGLESIA

13.— Dando por supuesto que los cristianos individualmente y la misma Iglesia institucional ha de hacer todo cuanto esté en su mano para que los puntos que acabamos de enumerar alcancen una real y concreta aplicación en nuestra sociedad española de la que todos somos miembros corresponsables, no podemos dejar de ofrecer aquí, además,

algunas importantes y concretas consideraciones que ayuden a revisar y enmendar determinadas actitudes y posturas en la vida interna de las comunidades eclesiales, en relación con los minusválidos. Apuntan a importantes omisiones señaladas por los mismos minusválidos creyentes y querrían ayudar a que la Iglesia diera un paso significativo en esta materia, al que está obligada por evidentes razones de coherencia evangélica y de ejemplaridad.

14.— Atención general al problema.

Hemos de reconocer que en la Iglesia, hablando en términos generales, no estamos prestando la debida atención al mundo de los minusválidos: una atención específica al problema en su conjunto y a todas sus implicaciones, que nos lleve a analizar sus causas en profundidad y a denunciarlas públicamente, y que propicie un avance rápido en la consecución de soluciones.

Así lo demuestran algunas constataciones que no podemos negar:

- El escaso contacto de Obispos, Sacerdotes, Congregaciones Religiosas (no dedicadas a este campo) y grupos, movimientos y comunidades cristianas, con los minusválidos.
- El corto porcentaje de medios, pastorales dedicados a este mundo: personas, dinero, instituciones...
- La práctica ausencia de esta problemática en nuestras programaciones y previsiones pastorales a todos los niveles.

Todo ello supone un fuerte desconocimiento de los graves problemas de este importante grupo humano y una más o menos culpable inhibición frente a sus sufrimientos.

15.— Barreras arquitectónicas.

En las Iglesias, salones parroquiales o de instituciones o asociaciones de Iglesia, seminarios, casas de ejercicios, oficinas eclesiásticas, etc., continúan existiendo las mismas "barreras arquitectónicas" de siempre. Es muy doloroso que tantos minusválidos creyentes se vean marginados, por esta causa, de locales y ambientes a los que tienen absoluto derecho. Pero mucho más doloroso todavía es constatar que las cosas están así, casi siempre, por la ignorancia, el descuido, la inhibición o la pereza de todos nosotros, los responsables de todos estos lugares de culto o reunión. ¿No podríamos comprometernos a afrontar masivamente este problema, en todos los lugares de dependencia de la Iglesia? Sería un

gesto más aleccionador que todo cuanto pudiéramos decir en favor de los minusválidos.

16.— Centros de enseñanza de la Iglesia.

Un minusválido tiene el mismo derecho que cualquier otro alumno a educarse en un Centro de la Iglesia; pero, en la práctica, casi nunca puede acudir a él. Por causa de las barreras arquitectónicas y también por causa de la misma organización de los Centros pensados a espaldas de él y por causa de las graves dificultades de transporte. Por otra parte, en general, los Centros de la Iglesia tampoco prevén unidades de enseñanza especializada o aulas de nivelación o ayuda.

¿No será éste otro campo muy apto para dar pasos concretos y decididos que estarían cargados de un fuerte valor testimonial?

17.— Integración dinámica en la vida pastoral.

Nuestras comunidades eclesiales, de cualquier signo y dimensión, tendrían que constituir ámbitos privilegiados para el reconocimiento de los diversos valores y cualidades de las personas y para la más viva y espontánea participación de todos.

Pero la verdad es que, en general, las personas minusválidas tampoco en las comunidades eclesiales son apreciadas en sus valores reales y hasta son —también aquí— marginadas en la práctica.

Es urgente que los minusválidos, aún los que tienen graves problemas de movilidad, participen activamente en la vida de nuestras comunidades. Su servicio sería inestimable en la catequesis y educación de la fe, a la que aportarían el testimonio de su fe vivida en la pobreza y el dolor de sus limitaciones, y desde las que despertarían la conciencia de toda la comunidad para que viva más cerca de los pobres y marginados, y promueva con mayor convicción una sociedad más justa, fraterna y solidaria.

Del mismo modo, nuestras comunidades tendrían que reconocer y potenciar el servicio que los propios minusválidos deben prestar a otros hermanos, también minusválidos, como responsables de sus organizaciones específicas y como acompañantes y animadores de aquellos que no pueden dejar su casa o su ambiente familiar o que necesariamente han

de vivir en régimen de internado. ¿No será el propio minusválido quien mejor comprenda a otro minusválido, esté mejor capacitado para acercarse a su sufrimiento y pueda compartir su soledad y contagiarle su fe y esperanza cristiana?

IV. EL CAMINO RECORRIDO.

18.— No sería justo, por nuestra parte, silenciar los progresos hechos, especialmente en los últimos años, en la consideración y el tratamiento de la problemática de los minusválidos y la ejemplar perseverancia de numerosos grupos y personas en el servicio de los hermanos afectados de alguna disminución. De todo ello es, sin duda, un fruto de enorme trascendencia la declaración de 1981 como año internacional del Minusválido de las NN. UU., que ha motivado este escrito.

19.— Expresamente queremos proclamar en nombre de la Iglesia, nuestro apoyo y aliento a todos los grupos, instituciones y personas de cualquier signo o condición, que trabajan en favor de los minusválidos. Especialmente a las Congregaciones Religiosas, Comunidades o personas que, iluminadas y sostenidas por su fe, entregan su vida a la atención espiritual y material de los minusválidos: unid vuestros esfuerzos, trabajad con entusiasmo, preocupaos por adquirir cada vez mayor competencia técnica, ofreced no sólo vuestra capacidad profesional sino también vuestra acogida, vuestra cercanía afectuosa, vuestra amistad.

20.— A las familias de los minusválidos queremos expresaros nuestra comprensión y admiración, recordándoos unas recientes palabras del Papa Juan Pablo II: "La acogida de vuestro hijo os ha comprometido en un camino difícil y exigente. Que la fe cristiana os ayude a llevar vuestra prueba con coraje, serenidad y amor". (6.4.81). Tenéis en vuestras manos una gran responsabilidad, ya que es en la familia donde el minusválido puede y debe encontrar la primera comprensión, la cercanía, el cariño, el apoyo y el estímulo que necesita para enfrentarse a la vida con esperanza.

21.— Animamos, por último, a cuantos trabajan en favor de los minusválidos, desde los órganos legislativos y desde la administración del País, desde las instituciones de servicio a los mismos (investigadores, médicos, personal sanitario, educadores...) y desde la promoción y defensa de sus derechos, a continuar sin desmayo el camino emprendido hasta conseguir soluciones estables y definitivas.

Que la celebración del Año Internacional del Minusválido nos ayude a todos a tomar conciencia de nuestra responsabilidad ante estos

nuestros hermanos. Que sepamos escuchar su llamada, desde la cual Cristo sigue invitándonos a la fraternidad universal.

Los miembros de la Comisión Episcopal de Pastoral:

Teodoro Ubeda Gramage, Presidente de la Comisión
Javier Osés Flamarique
Ramón Echarren Instúriz
Alberto Iniesta Jiménez
José Gea Escolano

CONSELL PRESBITERAL

SESSIÓ DEL MES D'OCTUBRE

Seminari Conciliar a 28 d'octubre 1981.

Resada l'hora de Tèrcia i llegida l'acta de la Reunió anterior, s'aprova, amb l'assistència de tots els membres.

Invitats pel Sr. Bisbe, hi són presents els dos membres de la Comisió del Clero, Miquel Anglada i Antoni Subirats.

En primer lloc es dóna compte, pels representants respectius, de les reunions per arxiprestats.

Maó:

La Comissió del Clero hauria de tenir competències més amples: Intervenir en els càrrecs dels sacerdots, la seva economia, salut, etc. Els membres podrien ser tres i per elecció de base.

Els recessos mensuals amb més temps per al diàleg; celebrats els primers dimecres de mes i reduir les misses vespertines a les poblacions respectives per disposar de més temps del recés i de silenci.

Cursets de formació: Uns els veuen interessants i altres, no.

Alaior:

Recessos. Crear consciència de presbiteri, ja que a la pràctica sols

ens reunim una vegada a l'any amb motiu de la missa crismal, per lo tant, no fomentar el formar dos grups, un a la part oriental i l'altre a la part occidental de l'illa.

Incideixen també en cercar més temps pels recessos a fi de donar lloc a la pregària personal.

Cercar les causes profundes de la fredor en les relacions interpersonals i proposar una conversió a nivell cristia (¿Fer una enquesta anònim a sobre l'estat d'ànim del sacerdot?) (¿Una assemblea del Poble de Déu per animar més els sacerdots?)

Cursets

Es veu molt interessant que algú vagi a estudiar fora però es constata la dificultat d'elegir la persona o persones i resoldre la seva suplència.

Els cursets del Seminari són interessants però hi ha la dificultat de traslladar-se.

Tot açò, i molt més seria incòmpanya de la **Comissió del Clero**.

Ciutadella:

Comissió del Clero. Com funciona, té poca capacitat de convocatòria; les solucions serien parescudes a lo que diuen els de Maó a aquest apartat.

Per no multiplicar els càrrecs se suggereix que els tres membres del Consell de Presbiteri, elegits pels arxiprestats, formessin la Comissió del Clero.

S'insisteix bastant en que si no hi ha una conversió personal en les relacions entre el clero, difícilment pot tenir vida la dita Comissió del Clero.

Després de parlar una estona dels pros i contres es decideix que la Comissió del Clero faci un Estudi de la seva experiència juntament amb lo que opinen els arxiprestats i ho enviïn a cada sacerdot perquè tots puguin opinar en tema tant important; així el Consell de Presbiteri pugui fer unes pautes ja més concretes.

El Bisbe informa:

En Marcelino Sánchez serà ordenat sacerdot d'aquí a uns mesos.

En Josep Manguán i en Josep Sastre han canviat de parròquia mútuament no trastocant la pastoral i facilitant els seus càrrecs de professors.

A nivell nacional es prepara l'autofinació; cosa que també s'haurà de preparar a Menorca.

Ha d'anar a València per preparar amb la Comissió Episcopal Regional el "Document pastoral per els divorciats".

La propera reunió serà el 18 de novembre a les 10,30 a Migjorn Gran.

Ordre del dia:

Pautes per a la revisió de la Comissió del Clero.

Antoni Sintes Anglada, secretari acctal.

SECRETARIAT DE CATEQUESIS

DECLARACIONES DE FRANCESC TRIAY, DELEGADO DIOCESANO DE CATEQUESIS

A principios del presente curso Francesc Triay, párroco de la parroquia de San Rafael, de Ciudadela, fue nombrado Delegado Diocesano de Catequesis.

Anteriormente formaba ya parte de dicha Delegación, responsable del sector de Adultos. Su preocupación por este sector, simultaneando con la atención a los sectores infantiles y juveniles constituye una constante notable de su actividad pastoral.

Arraigado en ambientes populares comparte especialmente las inquietudes del mundo rural, desde una exigencia de fe, al margen de

toda tendencia política. Algunas de sus actuaciones pueden haber sido discutidas, pero no la rectitud de intención de las mismas.

Al iniciar su nueva responsabilidad no ha tenido inconveniente en ser entrevistado.

—Actualmente se habla y se escribe mucho sobre la Catequesis ¿por qué? ¿No será por una especie de “moda”?

—La Catequesis ha sido siempre una de las primordiales actividades de la Iglesia, pero aplicada, desde hace varios siglos, prioritariamente a la infancia y preadolescencia. Actualmente se acentúa su incidencia sobre los adultos que, teóricamente, constituyen la mayoría de los miembros de la comunidad.

—La Catequesis, actividad fundamental de la Iglesia ¿qué comprende?

—La Catequesis abarca tres necesidades, indisolublemente entrelazadas: la profundización en los contenidos de la Fe; la vivencia de esa Fe; y la celebración de la misma.

Ser adulto cristiano significa realizar en la vida esas tres coordenadas.

—No son muchos los adultos cristianos —al menos aparentemente— interesados en la Catequesis entendida como la has definido, ¡tal vez porque la consideran ajena a su vida real?

Catequesis y compromiso en el mundo real

—La auténtica Catequesis nunca “aliena”, nunca se sitúa en un mundo “angelical”. La catequización es siempre comprometedora con todas las realidades del adulto y especialmente con la acción liberadora profunda, propia de todo cristiano sincero.

Catequesis y liberación son inseparables, porque Cristo se hizo hombre para liberarnos del pecado, que es la peor opresión.

Los adultos cristianos, verdaderamente catequizados, son ciudadanos comprometidos seriamente con todos los problemas de sus entornos.

La Catequesis ordenada a la promoción de cristianos adultos en la fe, está también ordenada a la promoción de personas adultas en todas sus proyecciones: familiar, política, social, económica.

—Pero, la Catequesis entendida de esa forma, parece asequible solamente a una minoría. ¿Optas por una Iglesia de "perfectos"?

—No, en absoluto, Opto, ciertamente, por un cristianismo convenido, personalizado y exigente. Pero, sin exclusivismos elitistas, acogiendo al mismo tiempo a todos, también a la gran mayoría de cristianos actuales, cuyas motivaciones sociológicas —muchas veces inconscientes— asumo, porque, en gran parte, han sido fomentadas por la misma Iglesia.

Hemos de intentar combinar exigencia y comprensión.

Evitar el desánimo

—A pesar de la extensa labor catequética actual en los sectores infantil y de adolescentes, una considerable cantidad de ellos, al llegar a la juventud, se dejan influenciar por el ambiente de indiferencia y agnosticismo, al menos aparentemente, ¿te desanima esta constatación?

—Creo que Cristo vive, su palabra es verdad, y está realmente en la Iglesia de los creyentes. En consecuencia, ni soy, ni puedo ser pesimista.

El desánimo se origina, porque olvidamos que los frutos no se recogen inmediatamente. Conviene esperar unos años.

Lo importante es sembrar la Buena Nueva del Evangelio, apoyándose en la oración, la Eucaristía y la comunidad.

Nos ha de impulsar más la fuerza del Espíritu que no las estadísticas.

Trabajemos, y la gente se entusiasmará por Cristo. E incluso la misma deschristianización será positiva: nos purificará.

Objetivos del curso

—En el Secretariado ¿habéis planificado ya el presente curso?

—Nuestros objetivos —y digo nuestros, porque deseo actuar siempre en equipo— son:

a) Potenciar los Departamentos de adultos, familia, jóvenes y niños.

b) Responsabilizar más a los seglares.

c) Dedicar especial atención a la recién creada Escuela Diocesana.

—Tú estás ya muy ocupado, ¿dispondrás de tiempo?

—La falta de tiempo es la principal dificultad. Pero, una vez que he aceptado la designación, lo organizaré de forma que esa dificultad no impida mi dedicación. Por esto intensificaré, al máximo, la corresponsabilidad de todos los miembros del Secretariado.

Calendari d'activitats (Cursos i trobades de projectes)

-mins i àrees d'interès: línia: el Pastorat i coordinació de les activitats i serveis. Així mateix, s'ha de treballar en la formació d'estudiants a part de les activitats

SECRETARIAT DE JOVES CRISTIANS

RESOLUCIONS DE LA REUNIÓ PLENÀRIA

DEL SECRETARIAT DE JOVES CRISTIANS (25 - XI - 81)

Punts presentats a la reunió plenària de tot el Secretariat feta al Toro, el diumenge dia 25 de novembre a fi de ser tractats i marcar així la línia a seguir durant aquest curs i especialment concretat en el primer trimestre. Presentam un resum de les resolucions que s'han pres:

1. Potenciació —a nivell diocesà— de la línia iniciada l'any passat com a Moviment de Joves Cristians, des de la seva aprovació a les III Jornades de Pastoral Juvenil (El Toro, novembre 1980).

Presenta aquest punt En Josep Capó, consiliari dels grups de Revisió de Vida de Sant Miquel. Fa una petita història del camí seguit durant aquest any, donant a conèixer la realitat que hi ha actualment. Els grups que han sortit i que s'han anat coordinant radiquen a Ciutadella i encara n'hi ha que estan en procés de consolidació. Es proposa i s'accepta com objectiu la creació de nous grups de Revisió de Vida als altres pobles: es creu important anar adquirint consciència entre els joves d'un moviment cristian a nivell d'illa.

A fi de què els diferents grups de Revisió de Vida tenguin un contacte freqüent i es camini de cara a una ajuda mútua i mitjançant un treball unitari, s'ha creat un equip format pels responsables i consiliaris de grup que es reuniran periòdicament. El Secretariat de Joves Cristians ha publicat l'esquema de Revisió de Vida a fi de facilitar la iniciació dels grups. Aquest esquema s'entrega a cada un dels participants.

El diàleg es va centrar en el “com” donar a conèixer aquest Moviment de Joves Cristians i concretament el mètode de reflexió (la revisió de vida) a tots els joves, integrats o no en grups juvenils. A més de la feina senzilla i callada fet de persona a persona, un dels mitjans més vàlids que tenim és el “Curset de profundització en la fe” que ja fa anys organitza el Secretariat.

2. Animació i organització de la Pastoral Juvenil: coordinació i animació de grups juvenils, xerrades formatives, trobades al Toro i trobades de pregària. Estructuració del Secretariat de Joves.

Na Ma. Ignàcia Gener va fer una petita anàlisi de la realitat que actualment viu el Secretariat, de les dificultats que té per a coordinar els grups juvenils —dificultats que provenen del mateix Secretariat i també dels mateixos grups (molts d'ells no organitzats, sense animadors, etc.), com també la crisi d'associacionisme juvenil que es pateix a tot arreu. El Secretariat haurà d'estar integrat per persones representatives de grups o que estiguin disposats a treballar en la pastoral dels joves, al seu servei.

S'acorda que l'equip permanent tengui un contacte personal amb els diferents grups, caps, responsables o animadors que hi hagi.

Es donarà a conèixer el programa d'un cicle de xerrades formatives entorn del món del treball a fi d'ajudar als joves a una reflexió seriosa sobre aquest punt, en la línia d'ampliar i donar a conèixer la darrera encíclica del Papa Juan Pau II sobre el “Treball humà”.

No es programa cap trobada al Toro —a nivell general— durant aquest trimestre. Es donarà a conèixer a principi d'any. Sí, en canvi, diferents trobades de pregària.

3. IV Jornades de Pastoral Juvenil.

Presenta la proposta Mn. Sebastià Taltavull, consiliari del Secretariat de Joves. Després de tres anys de dedicar les Jornades a un caire més organitzatiu, ja sembla necessari encetar un camí de reflexió entre els joves. Enguany, centrats en la temàtica “Joventut i parròquia”. La novetat, però, no sols serà de tema sinó també de mètode, ja que la proposta és començar una reflexió entre els grups de joves i tots els joves que ho desitgin que durarà fins el mes de maig, per acabar en l'assemblea final de les IV Jornades de Pastoral Juvenil.

És un llarg camí de reflexió que pot aglutinar a molta gent, organitzar xerrades, col.loquis, intercanvis de grups i parròquies... L'esque-

ma de reflexió ja està elaborat i es donarà a conèixer prest. Aquest projecte, a més, està obert a tot tipus d'iniciatives que hi hagi: aquest serà un signe vàlid de treball responsable. La proposta és aprovada i serà l'equip permanent el que cuidarà de l'organització d'aquestes Jornades.

Calendari d'activitats (Curssets i trobades de pregària)

- * dies 13, 14 i 15 de novembre, Cursset d'iniciació al MUEC (Moviment d'universitaris i Estudiants Cristians), especialment per a estudiants a partir de 2on. de BUP.
- * dies 27, 28 i 29 de novembre, Cursset de profundització en la fe. Obert als joves en general a partir dels 15-16 anys.
- * dia 8 de novembre, diumenge, a les 6 del capvespre, trobada de pregària a Ferreries.
- * cada primer diumenge de mes hi haurà una trobada de pregària a Ciutadella. El mes que coincideix amb alguna de les trobades de pregària que es vénen fent en els diferents pobles, a Ciutadella no n'hi haurà.
- * per a tenir-ho present amb temps i anticipant ja alguna cosa del tercer trimestre, s'han pensat les dates del 14, 15 i 16 de maig per a l'Assemblea final de les IV Jornades de Pastoral Juvenil sobre "Joventut i Parròquia".

INFORMACIÓ DIOCESANA

ACTIVITATS DEL SR. BISBE

Mes d'octubre

- 23.— Visita els seminaristes teòlegs, a la Facultat de Sant Cugat del Vallès.
- 24.— Rep visites.
- 25.— Concelebra l'Eucaristia, a la Catedral, amb motiu del Dia del Papa.

- 26.— Rep visites de sacerdots.
- 27.— Es reuneix amb dirigents de la Ràdio Popular de Menorca.
- 28.— Presideix el Consell de Presbiteri que se celebra al Seminari.
- 29.— Al capvespre, rep visites a Maó, visita la parròquia de St. Climent i celebra l'Eucaristia a Sant Francesc de Maó.
- 30.— Reunió amb la Junta d'Economia.
- 31.— Assisteix, a cala Morell, al recés mensual dels seminaristes; presideix una reunió del Capítol Catedral i Clero Catedral.

Mes de Novembre

- 1.— Celebra l'eucaristia a la capella del St. Crist, de Ciutadella, que es retrasmets per Ràdio Popular. Al capvespre, visita les Monges Clarisses.
- 2.— Rep visites.
- 3.— Rep visites.
- 4.— Al capvespre, presideix una reunió de la Delegació diocesana de catequesi.
- 5.— Reunió amb els dirigents del Full dominical. A les 8 del capvespre, concelebra l'Eucaristia a la capella del Seminari pregant per les vocacions y commemorant el seu 4rt. aniversari de la seva consagració episcopal.
- 6-7.— És a Mallorca per diversos assumptes del bisbat.
- 10.— Rep visites.
- 12.— Rep visites a Maó, al capvespre.
- 13.— Rep visites a Maó. Al migdia beneeix, a l'aeroport, un D.C.8 de la companyia Aviaco. A les 8,30 del vespre, assisteix a una reunió dels catequistes de l'arxiprestat de Maó, a l'església de Sta. Eulàlia.
- 14.— Rep visites. Reunió amb l'Administració d'economia del bisbat. Al capvespre, és a Migjorn on visita una Catequesi, celebra l'eucaristia dominical y dóna una conferència sobre l'encíclica "Laborem exercens".
- 16.— Rep visites.
- 18.— Presideix el Consell del Presbiteri que se celebra a Es Migjorn.
- 19.— Rep visites a Maó.
- 20-28.— És a Madrid assistint a l'Assemblea Plenària de l'Episcopat espanyol.
- 29.— A Bellpuig (Lleida) assisteix al 30 aniversari de l'ordenació episcopal de l'Arquebisbe de Tarragona.

COLLECTA A FAVOR D'ANDALUSIA

A principis d'estiu, un grup de joves estudiants cristians van tenir la iniciativa de fer una col·lecta dins les parròquies i esglésies de Menorca a favor dels aturats i famílies afectades d'Andalusia. El darrer diumenge de juny sortia en aquest mateix "Full" una carta escrita per ells en la qual convidaven a tots a la solidaritat i a la generositat. La col·lecta es va fer a principis de juliol, com també una campanya de conscienciació entorn als greus problemes d'aquesta comunitat germana. A continuació publicam el resultat d'aquesta col·lecta que ha estat enviada —per mitjà del nostre bisbe— als bisbes d'Andalusia perquè ho facin arribar als llocs més afectats.

Ciutadella

Catedral	36.705
Sant Francesc	14.540
San Esteve	11.813
Sant Rafel	6.000
Sant Antoni Ma. Claret	1.110
Sant Miquel	7.010
Sant Crist	5.662
Santa Clara	4.272

Maó

Santa Maria	49.712
Sant Francesc	41.700
El Carme	21.700
La Concepció	10.959
Santa Eulàlia	2.350
Sant Antoni	6.280
Gràcia	2.279

Ferreries

Sant Bartomeu	35.000
---------------------	--------

Mercadal

Sant Martí	7.500
------------------	-------

Es Migjorn

Sant Cristòfol	15.000
----------------------	--------

Alaior

26. Santa Eulàlia 45.000

Fornells

Sant Antoni 5.513

Es Castell

Ntra. Sra. del Roser 15.000

Sant Lluís

Sant Lluís 25.995

Sant Climent

Sant Climent 9.000

El Toro

Sant. de la M. de Déu 35.000

Donatius anònims 9.360

Total pessetes: 425.000

Estimats Joves del MUEC:

El vostre Bisbe Antoni m'ha fet arribar un taló per valor de 425.000 ptes., recollides per vosaltres en parròquies del Bisbat de Menorca pels aturats d'Andalusia.

La quantitat és molt considerable. A través de Càritas diocesana serà un bon ajut per alguns dels quasi 60.000 aturats que, segons xifres oficials, té la província de Màlaga.

Però, el que més valoro és el vostre gest; gest de solidaritat amb els que pateixen les funestes conseqüències de l'atur. N'estic cert que és un gest nascut de la vostra fe cristiana. Heu entès, i ara ens dieu ben clar a tothom, que la fe si no ens empeny a compartir el que som i tenim, és falsa.

Dono gràcies a Déu perquè enmig de tanta joventut que "passa de tot i de tothom", n'hi ha d'altra que, com vosaltres, sembra la llavor d'un món més just i, per tant, més cristiana.

Demano a l'Amic Jesús que us recompensi aquest gest, marcant definitivament la vostra vida amb una decidida actitud de ser i treballar pels altres. Solament així té sentit. I venturós qui ho entén de tal manera que, com els apòstols, no solament dóna el que té pel Regne de Déu, sinó que es dóna també a ell mateix.

A veure si un dia tinc el goig de conèixer-vos per a donar-vos una
forta i agraïda estreta de mà.

En nom dels anònims que seran ajudats pel vostre donatiu, en nom
de tota la Diòcesi i en el propi us dono les més expressives gràcies.

Adéu-siau!

SANT PERE	1
Los Sentimientos, Fórmulas de Exhortación	271
Mensaje presentado al Común Eucarístico Interdiocesano de León	280
Mensaje de inauguración del IV Congreso Eucarístico Interdiocesano de León	281
Instrucción sobre el bautismo de los niños	281
Comunicado de la Asamblea General del IV Congreso Eucarístico Interdiocesano de León	284
Comunicado en la V Jornada Mundial de las Ocupaciones Sociales	287
Carta de agradecimiento	290
Decreto sobre creación de la Secretaría de Iglesia Social	295
Comentario sobre la Encíclica "Aeternum vincere"	299
Carta de la Secretaría de Estado para el día de las Inmigraciones	419
Comunicado de prensa sobre la XV Jornada Mundial de la Paz	447
Carta d'agraïment del Sant Pare al Bisbe	449

R. Buxarrais, Bisbe de Málaga

DOCUMENTS DEL BISBE

CATEQUESIS

El baptisme dels fills	18
Una nova Encíclica del Papa	20
Tenir paciència	21
La plenitud del temps	23
La llum i esclat	67
La fiducia	95
Massa i Meritxell	149
Nos vinguerà per	214
La feina del treball	216
Avui és festal	218
Per encàrrec d'unes mans	219
San Ciriol	265
Monsieur Vicenç	405
Les voss Consagracions	428
El projecte	427
El meu sacerdot, una família	433
El dia del Pessebre	450
L'Encíclica sobre el treball humà (Rerum Novarum)	451
Els Presupostos	468

COMUNICACIÓNS

Dircció del Papa	213
------------------	-----

ESCRITS

El peu del torn	11
Compartir sense fronteres	69
Per a la revista "Penya"	355
A la ciutat de Madrid	404

HOMILIES

Maria a l'assent de la nostra salvació	12
--	----

INDEX GENERAL DE MATERIES DE L'ANY 1981

SANTA SEU

Resum esquemàtic del missatge en la Jornada de la Pau	3
Mensaje papal para la Cuaresma	49
Los Santuarios, lugares de Evangelización	121
Mensaje pontificio al Congreso Eucarístico Internacional de Lourdes	360
Mensaje en la inauguración del IV Centenario de la muerte de Sta. Teresa	417
Instrucción sobre el bautismo de los niños	51
Comunicado de la Pontificia Comisión para América Latina	64
Comunicado en la XV Jornada Mundial de las Comunicaciones Sociales	127
Carta de agradecimiento	256
Decreto sobre ordenación de la Economía de la Iglesia Española	385
Comentario sobre la Encíclica "Laborem exercens"	394
Carta de la Secretaría de Estado para el día de las Migraciones	419
Comunicado de prensa sobre la XV Jornada Mundial de la Paz	447
Carta dagraïment del Sant Pare al Bisbe	448

DOCUMENTS DEL BISBE

CATEQUESIS

El baptisme dels fillets	18
Una nova Encíclica del Papa	20
Tenir paciència	21
La plenitud dels temps	23
La llum i es llum	67
La fidelitat	95
Massà i Meribà	140
No tingueu por	214
La festa del treball	216
Avui és festa!	218
Fer més humà aquest món	219
San Cristòfol	366
Monsieur Vicent	408
Las tres Concertaciones	425
Il poverello	427
El món sencer, una família	429
El dia del Papa	430
L'Encíclica sobre el treball humà (I-II-III)	451
Els Pressupostos	455

COMUNICACIONES

Oracions pel Papa	213
-----------------------------	-----

ESCRITS

El pou del torn	11
Compartir sense fronteres	69
Per a la revista "Poncella"	368
A la ciutat de Maó	404

HOMILIES

Maria a l'arrel de la nostra salvació	12
---	----

Una gran alegria	14
Celebrant la renovació de les promeses sacerdotals	134
Del dijous Sant	137
Pel Corpus	249
En la solemnitat de la Mare de Déu del Claustre de Solsona	401
En el 400 aniversario del nacimiento de San Vicente de Paúl	406
PASTORALS	
Per una revisió-reflexió eclesial dels anys 80	6
Quaresmal "Veritat i caritat"	65
Sobre el Dia del Seminari	93
SALUTACIONS	
Pasqual	96
Pasqual als joves	139
Festes de Sant Joan	251
De Nadal	450
CONSELL PRESBITERAL	
Sessió del mes de desembre 1.980	25
gener 1.981	69
febrer	97
març	142
maig	220
juny	253-410
setembre	432
octubre	466
SECRETARIA GENERAL	
Prevenciones para el año 1.981	31
Nomenaments	222-434
Atemptat contra el Papa	222
Tanda d'exercicis espirituals per a Sacerdots	222
Administración del Sacramento de la Confirmación	255
Día de las Migraciones	434
Telegrama	434
DELEGACIONES DIOCESANAS	
DE CATEQUESIS	
Escola d'estiu per a catequistes	370
Comunitat i Catequesis d'adults	370
Escola Diocesana de Catequistes	435
Curset de catequesis a Ciutadella	436
Curset diocesà de catequesis	436
Declaraciones del Rdo. D. Francisco Triay, Delegado Diocesano	468
CONFER	
III Jornadas Diocesanas	147
Las Religiosas en la Pastoral Diocesana	148
DE ECONOMIA	
Movimiento de entradas y salidas 1.980	229

LITURGIA	NECROLOGIAS
Notas sobre Semana Santa	107
MISSIONS	
Resultado de la campaña del Domund 1.980	34
Campaña de la Santa Infancia	144
Domund 1.981	371
VOCACIONS	
Pla diocesà per a la pastoral de les vocacions consagrades	223
SECRETARIATS DIOCESANS	
JOVES CRISTIANS	
Reunió del equip permanent	437
Resolució de la Reunió Plenària	471
ASSOCIACIONS DIOCESANES	
FRATERNITAT CRISTIANA DE MALALTS I MINUSVÀLIDS	
Jornades diocesanes	439
Nou responsable diocesà	439
INFORMACIÓ DIOCESANA	
08 Semana por la paz	40
Asamblea de la "Associació de Teòlegs Catalans"	41
Exposición de dioramas navideños	41
Acto interconfesional en la iglesia de San Francisco - Mahón	88
Información de la parroquia de Santa María - Mahón	89
Celebración del 25 aniversario de la Ermita de Fátima	245
Reunión de catequistas del arciprestazgo de Mahón	269
Homenaje al Rdo. D. Damián Coll	270
La diócesis, primera en la "Campaña contra el Hambre"	270
Encuentro hispano-alemán sobre la No-violencia	270
Acto conmemorativo del 400 aniversario de San Vicente de Paúl	413
Conmemoración del 900 aniversario de San Francisco de Asís	413
Jornadas diocesanas de Catequesis	413
Cursillo prematrimonial en Ciudadela	414
Colecta a favor d'Andalusia	475
Carta del Obispo de Málaga al M.U.E.C.	476
ACTIVITATS DEL BISBE	
Desembre 1.980	39
Gener 1.981	86
Febrer	87
Març	158
Abril	242
Maig	266
Juny	268
Juliol	381
Agost	382
Setembre	439
Octubre	473
Novembre	

NECROLOGICAS

Rdo. D. Querubín Juan	44
Hermano Bernardo Ribot	45
Sor Elvira García	45
Hermana Manuela Palacín	271
Rdo. D. Jaime Gener	442
Sor Pilar Alemany	444

INFORMACION NACIONAL

CONFERENCIA EPISCOPAL

Documento Iglesia-Estado sobre patrimonio histórico	37
Declaración de la Comisión Permanente sobre el proyecto de ley del divorcio	72
Propuestas aprobadas sobre relación Obispos-Religiosos	77
Comunicado final de la XXXIV Asamblea Plenaria	99
Organos de la Conferencia Episcopal	101
Comunicado de la Comisión Permanente sobre el atentado contra el Papa	235
Comunicado de la Comisión Permanente sobre el terrorismo y la crisis	236
Nota de la Comisión Permanente sobre el Matrimonio y el divorcio	356
LXXXVIII Reunión de la Comisión Permanente	396

COMISIONES EPISCOPALES

DE MISIONES Y COOPERACION ENTRE IGLESIAS

Comunicado sobre el "Día de Hispanoamérica"	80
---	----

DE LITURGIA

Nueva invocación de la Letanía Lauretana	37
--	----

MEDIOS DE COMUNICACION

Mensaje para la Jornada Mundial	238
---	-----

PASTORAL

Norma sobre los fines de semana	258
Carta con motivo del año internacional del Minusválido	457

NUNCIATURA APOSTOLICA

Intervención del Nuncio sobre temas de Enseñanza	83
Carta de agradecimiento	234

OTRAS INFORMACIONES

Carta de CLAUNE	264
Carta de la Mutual del Clero	264
Carta Pastoral de los Obispos vascos	153

TEMAS EXTRAORDINARIOS

Resultats de l'Enquesta al clergat	165
1a. Visita Pastoral	275

CARTES

Carta amb motiu del Dia de la Catequesi	449
---	-----

DE ECONOMIA

Movimiento de ahorros y depósitos 1.980	229
---	-----